

2 lei

28^{de}
aniBURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERIpresă
independentă

Marți, 5 iunie 2018 nr. 95 (6156), anul XXVII

16 pagini

■ ÎNTR-UN PROCES COLECTIV CU ANPC Bancpost - obligată să elimine clauzele abuzive din contractele de credit ipotecar
PAGINA 2

■ Suspendarea președintelui, vânturată tot mai intens în PSD
PAGINA 3

■ ÎN DOSARUL CET GOVORA, DNA cere nouă ani de închisoare pentru Dan Șova
PAGINA 3

■ Remus Borza: "Guvernul încurajează evaziunea fiscală"
PAGINA 4

■ JURNAL DE CĂLĂTORIE Grecia văzută din larg
PAGINA 14

■ Modelul clasic al business-ului de stat face victime pe bursă, la Electrica
PAGINA 15

519484913400120 06156

GR. AUR = 165,2384 RON

FRANC ELVEȚIAN = 4,0329 RON

EURO = 4,6566 RON

DOLAR = 3,9713 RON

EDITIE SPECIALĂ

DA

Admiteți
Inițiativa
"Pentru
o monedă
apărată
de criză:
bani emiși
numai de
Banca
Națională"
?

Cititorul român votează la
www.bursa.ro

NU

200 DE ANI DE LUPȚĂ

Năzuința la reformarea sistemului bancar, 1824 - 2018

„Să nu dai cu camătă fratelui tău nici argint, nici pâine, nici nimic din câte se pot da cu camătă.”

(DEUTERONOMUL, 23.19.)

Aceasta care urmează este cea mai bogată listă de evenimente care au marcat **năzuința pentru reformarea sistemului bancar**, pentru revizuirea sistemului de creditare și al emisiunii de bani, dar lista ar putea deveni și mai bogată, pe două căi: adăugând ceea ce deja s-a petrecut și voi fi ignorat fără voie, dar și prin consumarea vitelor, războaielor, această altă cale fiind o sursă certă de îmbogățire a istoriei celor două secole de înclăștări în jurul reformelor monetare.

O astfel de bătălie, dar una fără precedent, va avea loc la 10 iunie, când se va ține Referendumul elvețian intitulat "Bani Suverani".

1824:

David Ricardo (1772 - 1823) propune, în studiul "Plan for the establishment of a National Bank" (lucrare publicată postum, London: J. Murray, 1824), introducerea unei bănci centrale de rezervă completă, în care pot avea conturi firmele și cetățenii obișnuiți, negând astfel necesitatea depunerii în depozite la băncile comerciale, caz în care băncile comerciale își vor pierde poziția centrală în economie și vor deveni similare cu furnizorii de utilități.

Pagina 3, opera citată: "Este evident, așadar, că, dacă Guvernul însuși ar fi singurul emitent de bani de hârtie, în loc să îi împrumute de la Bancă, singura diferență ar fi cu privire la dobândă; banca nu ar mai primi

dobândă, iar Guvernul nu ar mai plăti-o, dar toate celelalte clase din comunitate ar fi exact în aceeași poziție în care se află acum."

(<https://books.google.ro/books?id=jozAQAAMAAJ&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>)

16 martie 1933:

"Planul Chicago" - un set de reforme bancare, inspirate de ideile lui David Ricardo, porând de la economiștii de la Universitatea din Chicago, conceput în urma Marii Depresii din 1929-1933 (plan susținut de economiști notabili, precum Irving Fisher, Frank H. Knight, Lloyd W. Mints, Henry Schultz, Henry C. Simons, Garfield V. Cox, directorul Aaron, Paul H. Douglas și Albert G. Hart) - a propus eliminarea sistemului rezervelor fracționare și impunerea de rezerve de 100% pentru depozite.

Legea bancară americană din 1935 a instituționalizat asigurarea federală a depozitelor și separarea activităților bancare comerciale și de investiții, reușind să restabilească încrederea publicului în sistemul bancar, ceea ce a făcut ca discuțiile privind reforma bancară să fie puse la îndoială (cf. https://en.wikipedia.org/wiki/Chicago_plan).

FLORIAN GOLDSTEIN

București - 31.05.2018

(continuare în pagina 7)

Revoluția bancară din Elveția

"Este bine că publicul nu înțelege funcționarea sistemului nostru monetar și bancar, altfel cred că ar fi o revoluție pe străzi înainte de zorii zilei de mâine".

HENRY FORD,
fondatorul industriei americane de automobile

Său să subvenționeze băncile comerciale din banii lor, elvețienii, mobilizați prin inițiativa "Bani Suverani", au impus or-

ganizarea unui Referendum care se va ține duminică, 10 iunie 2018 - este un Referendum istoric, revoluționar pentru industria bancară, de rezonanță internațională -, prin care inițiatorii vor să modifice Constituția, ca să impună băncilor comerciale să acorde credite doar în limita banilor proprii bănci, interzicându-le să mai emită bani scripturali și asigurând monopolul Confederației (a statului elvețian) asupra emisiunii monetare, liberă de datorii.

Potrivit susținătorilor inițiativei, banii sunt emiși ca datorii; masa monetară crește prin creanțe, atunci când băncile comerciale împrumută de la băncile centrale și atunci când guvernele,

producătorii sau consumatorii împrumută de la băncile comerciale. Bancnotele și monedele metalice sunt emise de stat, dar reprezintă doar 10% din banii aflați în circulație, restul fiind moneda scripturală, emisă de băncile comerciale.

Susținătorii inițiativei consideră că sistemul bancar beneficiază nemeritat de câștiguri din dobânzile la creditele acordate statului, când statul însuși și-ar putea emite banii de care are nevoie, fără să mai plătească nimănui, nici o dobândă.

Translatând opinia lor la realitățile românești, observăm că băncile comerciale împrumută Guvernul cu bani, aneori împrumuturi de ele însele, de la Banca Națională.

Când Guvernul rambursează datoriile, plătește băncilor dobândă (care este, deja, prevăzută în Buget). Dar, Bugetul este colectat de la contribuabili, astfel că băncile comerciale încasează, prin dobândă, bani de la toți cetățenii, chiar dacă unii nu au nici un cont deschis la vreo bancă.

NOTA 1

Sistemul bancar românesc numără 35 de bănci, la o populație de 19,5 milioane de persoane, comparativ cu sistemul bancar elvețian, care numără 261 de bănci, la o populație de 8,5 milioane de persoane.

În România, capitalul străin este prezent în 30 de bănci (din totalul de 35, o proporție de 85%), în timp ce în Elveția sunt doar 107 de bănci cu capital străin (din totalul de 261, o proporție de 40%). Vezi în pagina 7 "Sistemul bancar elvețian".

Să facem un rezumat: pentru serviciul de transfer al banilor de la Banca Națională la Guvern (două entități de stat), băncile comerciale încasează bani de la toți cetățenii țării (bani sunt colectați de la ei, de către Ministerul Finanțelor). Desigur, tehnic, transferul bănesc dintre două entități de stat ar putea fi făcut printr-o simplă apăsare de tastă la calculator și fără nici o dobândă, așa cum avea loc în economia comunistă.

Adică, fără nici o îroșire a banilor cetățenilor.

Legea actuală nu permite asta. Și nu o permite din rațiuni de profilaxie politică - nu care cumva Guvernul să deschidă stăvilul la bani și să inunde economia ireponsabil, cu nu-l costă nimic.

Deci, băncile încasează de la cetățeni o dobândă, ca să servească drept stăvilor al ireponsabilității potențiale a Guvernului.

Este un preț politic, plătit băncilor comerciale de cetățeni.

NOTA 2

Intrucât dobândă la împrumuturile contractate de Guvern de la băncile comerciale are o conotație politică, configurarea problemei acestora, în România, se completează cu faptul că, în majoritatea co-plătoare (peste 90%), capitalul bancar este străin, astfel că, eliminând gesturile intermediare, procesul simplificat îl prezintă pe cetățenii români ca plători exclusivi de dobândă la capitalul străin, pentru ca propriul Guvern să nu-i abuzeze financiar. Astfel privit, procesul devine o opțiune politică de examinat.

Unii elvețieni nu mai vor să îngăduie îmbogățirea sistematică a banchierilor, în dauna populației, prin astfel de afaceri fără nici un aport, doar în virtutea privilegiilor care le-au fost acordate băncilor în actuala organizare financiară și economică consacrată și garantată politic.

Ei spun că sistemul generează efecte adverse semnificative, cum ar fi inflația (în cazul băncilor comerciale, "cu cât mai mulți bani, cu atât profiturile sunt mai mari"), în fapt, o reproducție dinăuntrul sistemului a crizelor, dar fiind că împrumuturile au caracter proclitic.

Unii afirmă că dobândă, ca preț al

creditului, este calculată ca suma între prețul banilor și prețul riscurilor creditării, grevând asupra tuturor prețurilor din economie; fie ele prețuri la pâine, lapte, ouă, fie la convorbiri telefonice, excursii, automobile, case sau strunguri, raboteze, locomotive și Switch-uri - în majoritatea cazurilor, ponderea prețului riscului bancar se ridică la 40-45%.

Elvețienii nu au inventat ei înșiși subiectul acestui Referendum, ci, în jurul subiectului, de sute de ani s-au dat bătălii teoretice (și se dau în continuare), ba chiar unii susțin că pentru asta ar fi fost asasinat președintele american John F. Kennedy (vezi alăturat "200 DE ANI DE LUPȚĂ / Năzuința la reformarea sistemului bancar, 1824 - 2018").

La 5 martie 2018, Banca Națională a Elveției (SNB) și-a făcut cunoscută opoziția față de inițiativa "Bani Suverani" (vezi NOTA 3), precizând următoarele, la 3 mai, de un discurs al lui Thomas J. Jordan, președintele Consiliului Băncii Naționale a Elveției, care susține că inițiativa promovează un experiment ce nu este necesar, ci periculos.

NOTA 3

Reproduc în cele ce urmează textul aflat de Banca Națională a Elveției (https://www.snb.ch/en/mmr/reference/media_dossier_vollgeld_kurz/source/media_dossier_vollgeld_kurz.en.pdf):

"De ce SNB se opune inițiativei "Bani Suverani" / Zurich, 5 March 2018

Inițiativa "Pentru o monedă apărată de criză: bani emiși numai de Banca Națională (inițiativa Vollgeld)" - Referendumul din 10 iunie 2018

SNB se opune inițiativei, la fel și Consiliul Federal.

lată aici, pe scurt, poziția SNB dintr-o privire:

- Sistemul financiar al Elveției are o experiență dovedită și o nouă reglementare relevantă a făcut-o mai sigură.

- Nu există o problemă fundamentală care să facă necesară o revizuire. O revizuire radicală a sistemului financiar al Elveției este inadmisibilă și ar atrage riscuri majore.

- Sistemul descentralizat de astăzi este atât orientat spre client, cât și eficient. Concurența între bănci asigură rate de dobândă favorabile și servicii de înaltă calitate, moderne și cu costuri reduse.

- SNB dispune de instrumentele necesare pentru a orienta nivelul ratei dobânzii și, prin urmare, oferta de bani, îndeplinind astfel mandatul său de asigurare a stabilității prețurilor.

- Reforma propusă ar politiza și va complica implementarea sistemului de politică monetară.

- Astăzi, SNB poate direcționa cererea de bani și credit prin ratele dobânzii. Direcționarea ratei dobânzii este practică de băncile centrale majore și și-a dovedit utilitatea ca strategie. Abandonarea sistemului actual de direcționare a ratei dobânzii în favoarea direcționării monetare ar fi un pas înapoi și regresiv.

(continuare în pagina 6)